

RECHTSPRAAK

Vereniging Nederlandse Verkeersvliegers/EasyJet Airline Company Limited

Onderkruipersverbod (art. 10 WAADI) ziet op externe werkers, niet op inzet van eigen personeel uit ander concernonderdeel.

Feiten

(Cassatieberoep van AR 2018-0282) VNV is een vakbond die als doelstelling heeft het creëren van goede arbeidsvoorwaarden voor verkeersvliegers. EasyJet is een Engelse vennootschap die een luchtvaartmaatschappij exploiteert in het low-cost segment van de markt. In december 2014 heeft EasyJet VNV als vakbond erkend. Op 19 augustus 2015 is op initiatief van VNV een overleg gestart tussen partijen over de collectieve arbeidsvoorwaarden van de bij EasyJet Holland werkzame piloten. Op 12 juni 2016 heeft VNV in een persbericht aangekondigd dat zij haar leden, die werkzaam zijn bij EasyJet Holland en die vluchten uitvoeren vanuit Schiphol als basis, heeft opgeroepen om op 14 juni 2016 van 06.00 uur tot 14.00 uur het werk neer te leggen. Op 14 juni 2016 hebben 15 piloten van EasyJet Holland gestaakt. EasyJet heeft 14 piloten afkomstig van andere vestigingen dan Schiphol Airport (hierna: buitenlandse piloten) ingezet om de vluchten uit te voeren van de stakende piloten van EasyJet Holland. In cassatie staat de vraag centraal of het inzetten van 'buitenlandse piloten' in strijd is met het onderkruipersverbod van artikel 10 WAADI.

Oordeel

De Hoge Raad oordeelt als volgt.

Reikwijdte onderkruipersverbod: extern personeel niet eigen concernpersoneel

Artikel 10 Waadi verbiedt het ter beschikking stellen van arbeidskrachten voor het verrichten van werkzaamheden in een onderneming waar een werkstaking, uitsluiting of bedrijfsbezetting heerst (hierna: het onderkruipersverbod). Het begrip 'ter beschikking stellen van arbeidskrachten' is in de Waadi als volgt gedefinieerd (art. 1 lid 1 sub c Waadi): 'het tegen vergoeding ter beschikking stellen van arbeidskrachten aan een ander voor het onder diens toezicht en leiding, anders dan krachtens een met deze gesloten arbeidsovereenkomst, verrichten van arbeid.' Op deze omschrijving van het begrip 'ter beschikking stellen van arbeidskrachten' bevat artikel 1 lid 3 aanhef en sub c Waadi de volgende uitzondering: 'In

afwijking van het eerste lid, onderdeel c, wordt onder ter beschikking stellen van arbeidskrachten niet verstaan: (...) c. het ter beschikking stellen van arbeidskrachten voor het verrichten van arbeid in een onderneming, die door dezelfde ondernemer in stand wordt gehouden als die de arbeidskrachten ter beschikking stelt.'

Uit de parlementaire geschiedenis van deze bepalingen, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.16, blijkt dat de wetgever met het onderkruipersverbod dat is neergelegd in artikel 10 Waadi, het oog heeft gehad op het aantrekken en inzetten van externe uitzendkrachten en niet op het inzetten van vervangend eigen personeel. De parlementaire geschiedenis biedt geen aanknopingspunten voor een uitbreiding van dat verbod tot het inzetten van eigen personeel.

De uitlatingen van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.17, en de gedachtewisseling tussen de minister en de Tweede Kamer, weergegeven in die conclusie onder 3.18 en 3.19, bevestigen dat de omschrijving van het begrip 'ter beschikking stellen van arbeidskrachten' in de Waadi beslissend is voor de beantwoording van de vraag of een werkgever in strijd handelt met het onderkruipersverbod door andere arbeidskrachten in te zetten bij een staking. Tevens blijkt uit die uitlatingen dat het onderkruipersverbod zich niet uitstrekt tot gevallen waarin binnen een concern arbeidskrachten van het ene concern onderdeel aan het andere ter beschikking worden gesteld. Dit bevestigt de beperkte reikwijdte van het onderkruipersverbod die uit de parlementaire geschiedenis volgt. Er is dan ook geen aanleiding om het onderkruipersverbod uit te breiden tot de onderhavige situatie waarin EasyJet haar buitenlandse piloten heeft ingezet om de vluchten van de stakende piloten uit te voeren, ook niet als die buitenlandse piloten betere arbeidsvoorwaarden hebben en buiten het conflict staan.

Geen schending goed werkgeverschap

Tot uitgangspunt moet worden genomen dat een werkgever die eigen personeel inzet om de werkzaamheden van stakend personeel over te nemen, niet in strijd handelt met de eisen van goed werkgeverschap of onrechtmatig handelt, ook niet indien de werknemers die worden ingezet betere arbeidsvoorwaarden hebben en buiten het conflict staan en daarbij geen belang hebben. Voor zover VNV het hof verwijt te hebben geoordeeld dat EasyJet niet in strijd heeft gehandeld met haar verplichting zich als goed werkgever te gedragen en niet onrechtmatig heeft gehandeld op de enkele grond dat de inzet van de buitenlandse piloten niet in strijd is met artikel 10 Waadi, faalt het eveneens, nu het niet wijst op voor het hof aangevoerde omstandigheden van het onderhavige geval die afwijking van het hiervoor genoemde uitgangspunt kunnen meebrengen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-07-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1245

Zaaknummer: 18/01373

Rechters: C.A. Streefkerk, A.H.T. Heisterkamp, T.H. den Tanja-van Broek, C.E. du Perron en H.M. Wattendorff

Advocaten: I.M.A. Lintel en S.F. Sagel

Wetsartikelen: 10 WAADI